

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В.ДОКУЧАЄВА**

Кафедра мовних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Р.М. Шелудько
« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 2 «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням»**

Галузь знань 20 «Аграрні науки і продовольство»
Спеціальність 202 «Захист і карантин рослин»
Освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин»
Факультет захисту рослин

Харків – 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» для здобувачів галузі знань 20 «Аграрні науки і продовольство», спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» освітньо-наукової програми «Захист і карантин рослин».

27 серпня 2019 р., 15 с.

Розробники: **Герман Людмила Володимирівна**, кандидат філологічних наук, професор ХНАУ;

Гладких Ірина Олександрівна, викладач кафедри мовних дисциплін.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри мовних дисциплін.

Протокол від «27» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Л.В. Герман
(підпис)

« 27 » серпня 2019 р. .

Схвалено методичною комісією факультету захисту рослин.
Протокол від «29» серпня 2019 р. № 2

Голова навчально-методичної комісії
факультету захисту рослин
кандидат с.-г. наук, доцент

І.В. Забродіна

© ХНАУ, 2019 р.

© Герман Л.В., 2019 р.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова
	Спеціальність 202 «Захист і карантин рослин»	
Змістових модулів – 4	Освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин»	Рік підготовки: 2019-й – 2020-й
Загальна кількість годин – 180		Семестр 1-й – 2-й
Тижневих годин: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)	Лекції 10 год
		Практичні 64 год
		Лабораторні 0 год
		Самостійна робота 106 год
		Вид контролю: екзамен

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» для здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти є досягнення рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме необхідну для фахівців комунікативну спроможність в сферах професійного, наукового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах; формування вмінь та навичок професійного перекладу автентичної агробіологічної літератури; оволодіння навичками роботи з діловою документацією англійською мовою; формування вмінь та навичок самостійної роботи з англійськими агробіологічними текстами; розвиток навичок усного спілкування у професійній, науковій і діловій сферах.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Іноземна (англійська) мова за професійним спрямуванням» полягають в удосконаленні й подальшому розвитку знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих в обсязі програми вишу в різних видах мовленнєвої діяльності, що необхідно для ведення самостійної науково-дослідницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні:

знати:

- особливості мови і стилю в теорії і практиці перекладу наукової та фахової агробіологічної літератури;
- поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, контекстуальні заміни, багатозначність слів, співпадання і розбіжності значень інтернаціональних слів, «хибні друзі перекладачів» тощо;
- основні проблеми контрастивної стилістики англійської мови, зокрема стосовно наукового мовлення у сфері сільського господарства (захисту та карантину рослин);
- теоретичні засади анотування й реферування, такі як призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова,

реферативна) і реферату (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат).

уміти:

– сприймати і розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах фахової, наукової та ситуативної тематики на рівні 85-90% інформації при темпі висловлювання 100-120 слів на хвилину;

– самостійно готувати повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження, експеримент, опрацювання даних, висновки та інші аспекти наукової роботи;

– мати навички діалогічного мовлення для ведення наукової дискусії;

– швидко ознайомлюватися з тематикою наукового матеріалу та стисло давати характеристику загального уявлення про його зміст та змістову цінність інформації, просліджувати розвиток теми і загальну аргументацію та розуміти головні положення змісту;

– за одну академічну годину (45 хвилин) письмово перекладати (зі словником) 2500 друкованих знаків оригінального тексту із захисту та карантину рослин, для усного перекладу – 4000-4500 друкованих знаків;

– складати англійською мовою анотації та реферати до наукових статей, доповідей, матеріалів дослідження тощо;

– періодично виконувати письмові лексичні і граматичні вправи, складати плани чи конспекти до прочитаного, викладати зміст прослуханого чи прочитаного тексту у письмовому вигляді, писати доповіді і повідомлення, приватні та ділові листи, інші види документації (заявки на участь у конференції, стислий біографічний нарис тощо);

– спілкуватися в іншомовному науковому та професійному середовищах;

– працювати спільно з дослідниками з інших країн.

Перелік компетентностей:

Компетентності, якими повинен володіти здобувач:

1. Здатність працювати в міжнародному контексті.
2. Здатність аналізувати іншомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
3. Здатність брати участь у наукових та професійних дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.

Програмні результати навчання

Здобувач ступеня доктора філософії повинен:

1. Вільно спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності на міжнародному рівні.

2. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми захисту рослин іноземною мовою, кваліфіковано відображати англійською мовою результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

3. Вміти працювати з різними автентичними джерелами, здійснювати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію, проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, наукової літератури, досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів з питань захисту рослин.

Міждисциплінарні зв'язки:

1. Курс з англійської мови для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Педагогіка вищої школи.

3. Філософія.

4. Інформаційні технології в наукових дослідженнях.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Техніка перекладу англомовної наукової агробіологічної літератури.

Тема 1. Теоретичні принципи перекладу.

Лексико-стилістичні особливості наукової агробіологічної літератури.

Способи творення агробіологічних термінів. Граматичні конструкції та звороти наукової агробіологічної літератури. Особливості користування словниками та довідковою літературою.

Тема 2. Морфологічні характеристики частин мови.

Іменник та його граматичні категорії. Розряди займенника. Прикметник. Прислівник. Числівник. Означений та неозначений артикль.

Тема 3. Дієслово.

Система часів в активному та пасивному стані. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Модальні дієслова. Функції дієслів to be, to have, to do та їх переклад. Дієприкметник 1, 2, інфінітив, герундій. Їх функції та переклад. Узгодження часів. Умовний спосіб.

Тема 4. Синтаксичні особливості наукової літератури.

Структура речення в англійській мові. Розповідні, питальні та заперечні речення. Типи питань в англійській мові. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особове та безособове, безсполучникове підрядне речення, складнопідрядне речення, еліпсис, інверсія тощо)

Тема 5. Реферування та анотування агробіологічної літератури.

Теоретичні засади реферування та анотування. Призначення, структура та особливості мови реферату та анотації. Типи рефератів та анотацій.

Змістовий модуль 2. Структура та розвиток комах. Шкідливі комахи.

Тема 1. Комахи.

Читання та переклад тексту "Insects".

Виконання лексичних вправ (3-12) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (13-14). Складання анотації до тексту.

Тема 2. Анатомія комах.

Читання та переклад тексту "Insect Anatomy". Виконання лексичних вправ (3-10) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (11-13). Аудіювання тексту "Organic Pest Control".

Тема 3. Цикл життя та розвиток комах.

Читання та переклад тексту "Life Cycle and Development". Виконання лексико-граматичних вправ (3-14). Переказ тексту згідно з планом.

Тема 4. Шкідливі комахи.

Читання та переклад тексту "Plant Pests". Виконання лексико-граматичних вправ (3-14). Розвиток монологічного мовлення по темі (15). Складання автобіографії.

Тема 5. Шкідники злаків.

Читання та переклад тексту "Wheat Stem Sawfly". Виконання лексичних вправ (3-12). Відповідь на питання до тексту. Написання резюме.

Змістовий модуль 3. Захворювання культурних рослин, їх класифікація та симптоми.

Тема 1. Захворювання культурних рослин, їх класифікація та симптоми.

Читання та переклад тексту "Plant diseases, their classification and symptoms". Виконання лексичних вправ (3-8) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (12, 13).

Тема 2. Непаразитарні збудники.

Читання та переклад тексту "Nonparasitic Agents". Виконання лексико-граматичних вправ (3-8) та завдань на розвиток діалогічного мовлення (складання діалогів по тексту). Написання ділового листа.

Тема 3. Віруси.

Читання та переклад тексту "Viruses". Виконання лексико-граматичних вправ (3-10) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (12 -14). Скласти заявку на участь у конференції.

Тема 4. Бактеріальні патогени рослин та їх симптоматика.

Читання та переклад тексту "Bacterial Plant Pathogens and Symptomology". Виконання лексико-граматичних вправ (3-11). Переказ тексту згідно з планом. Обговорення фільму "Acid rains- What is wrong about it?"

Тема 5. Борошниста роса пшениці.

Читання та переклад тексту "Powdery Mildew of Wheat". Виконання лексичних вправ (3-11) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (12-13). Монологічне повідомлення на тему "Вирощування сортів пшениці, стійких до борошнистої роси".

Змістовий модуль 4. Боротьба зі шкідниками та хворобами рослин.

Тема 1. Боротьба з хворобами рослин.

Читання та переклад тексту "Plant Disease Control". Виконання лексико-граматичних вправ (3-10). Переказ тексту згідно з планом. Скласти ділову телефонну розмову.

Тема 2. Хімічний метод боротьби зі шкідниками.

Читання та переклад тексту "Chemical Pest Control". Виконання лексико-граматичних вправ (3-15). Монологічне мовлення на тему "Chemical Pest Control in Britain". Складання анотації до тексту.

Тема 3. Боротьба зі шкідниками.

Читання та переклад тексту "Pest Control". Виконання лексичних вправ (3-11) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (12-13). Аудіювання тексту "Beneficial Insects".

Тема 4. Інтегрований метод захисту рослин.

Читання та переклад тексту "Integrated Pest Control". Виконання лексичних вправ (3-13) та завдань на розвиток навичок професійного мовлення (14-16). Монологічне повідомлення на тему "Insect Parasites".

Тема 5. Карантин рослин

Читання та переклад тексту "Plant Quarantine". Виконання лексико-граматичних вправ (3-11). Монологічне мовлення на тему "Plant Quarantine in Ukraine".

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. Техніка перекладу англomовної наукової агробіологічної літератури					
Тема 1. Теоретичні принципи перекладу	18	2			16
Тема 2. Морфологічні характеристики частин мови (іменник, займенник тощо)	2	2			
Тема 3. Дієслово.	2	2			
Тема 4. Синтаксичні особливості наукової літератури.	2	2			
Тема 5. Реферування та анотування агробіологічної літератури.	20	2			18
Разом за змістовим модулем 1	44	10			34
Змістовий модуль 2. Структура та розвиток комах. Шкідливі комахи.					
Тема 1. Комахи.	16		4		12
Тема 2. Анатомія комах.	5		5		
Тема 3. Цикл життя та розвиток комах	4		4		
Тема 4. Шкідливі комахи.	19		5		14
Тема 5. Шкідники злаків.	4		4		
Разом за змістовим модулем 2	48		22		26
Змістовий модуль 3. Захворювання культурних рослин, їх класифікація та симптоми.					
Тема 1. Захворювання культурних рослин, їх класифікація та симптоми.	4		4		
Тема 2. Непаразитарні збудники.	4		4		
Тема 3. Віруси	4		4		
Тема 4. Бактеріальні патогени рослин та їх симптоматика	19		3		16
Тема 5. Борошниста роса пшениці	14		4		10
Разом за змістовим модулем 3.	45		19		26
Змістовий модуль 4. Боротьба зі шкідниками та хворобами рослин.					
Тема 1. Боротьба з хворобами рослин	4		4		
Тема 2. Хімічний метод боротьби зі шкідниками.	5		5		
Тема 3. Боротьба зі шкідниками.	5		5		
Тема 4. Інтегрований метод захисту рослин.	15		5		10
Тема 5. Карантин рослин.	14		4		10
Разом за змістовим модулем 4.	43		23		20
Усього годин	180	10	64		106

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Комахи.	4
2	Тема 2. Анатомія комах.	4
3	Тема 3. Цикл життя та розвиток комах.	4
4	Тема 4. Шкідливі комахи.	4
5	Тема 5. Шкідники злаків.	5
6	Тема 6. Захворювання культурних рослин. Їх класифікація та симптоми.	4
7	Тема 7. Непаразитарні збудники.	4
8	Тема 8. Віруси.	4
9	Тема 9. Бактеріальні патогени рослин та їх симптоматику.	4
10	Тема 10. Борошниста роса пшениці.	4
11	Тема 11. Боротьба з хворобами рослин.	4
12	Тема 12. Хімічний метод боротьби зі шкідниками.	5
13	Тема 13. Боротьба зі шкідниками.	5
14	Тема 14. Інтегрований метод захисту рослин.	5
15	Тема 15. Карантин рослин.	4
	Разом	64

6. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи здобувачів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеосюжетів або відеофільмів; прослуховування аудіозаписів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних робіт, практичних занять, виконання інших типів завдань.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; підготовка рефератів та анотацій, доповідей на конференції; інші види занять.

4. Читання фахової автентичної літератури в обсязі 750000 знаків, її усний або письмовий переклад, реферування, відповіді на питання викладача по змісту тексту.

5. Підготовка доповіді про наукову діяльність здобувача, де відображається тема дисертації, актуальність теми, об'єкт та предмет, методи дослідження тощо.

№ з/п	Назва теми, завдання	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні принципи перекладу 1. Завдання на способи творення агробіологічних термінів. 2. Переклад автентичного тексту з фаху здобувача 3. Оформлення заявки на конференцію.	16
2	Тема 2. Реферування та анотування агробіологічної літератури. 1. Написання оглядового реферату по автентичній англійській літературі на тему дисертаційної роботи. 2. Складання анотації до автентичної україномовної статті, пов'язаної з темою дослідження.	18
3	Тема 3 . Шкідники злаків 1. Робота з відеосюжетом за темою. 2. Домашнє читання фахової літератури (300 000 знаків).	12
4	Тема 4 . Захворювання культурних рослин. Їх класифікація та симптоми. 1. Проведення пошуку фахової літератури в мережі Інтернет та здійснення її реферативного огляду. 2. Підготовка виступу на наукову конференцію.	14
5	Тема 5 . Боротьба з хворобами рослин. 1. Перегляд фільму "Acid rains – What is wrong about it?" Виконання завдань для виявлення розуміння тексту. 2. Оформлення автобіографії, резюме.	16
6	Тема 6. Хімічний метод боротьби зі шкідниками 1. Доповідь на тему " Досягнення відчизняних науковців у боротьбі зі шкідниками культурних рослин" 2. Складання англо-українського термінологічного словника на 100 лексичних одиниць. 3. Домашнє читання фахової літератури (450 000 знаків).	10
7	Тема 7. Інтегрований метод захисту рослин 1. Підготовка до круглого столу " Problems of environment protection". 2. Написання анотації до україномовної наукової фахової статті.	10
8	Тема 8. Карантин рослин. 1. Написання приватного та ділового листів. 2. Пошук літератури в мережі Інтернет та підготовка виступу на тему " The Problems of Plant Quarantine in Ukraine".	10
	Разом	106

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її мовна обробка).

Лекція - логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему і намагаються її вирішити.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачами відповідно до сформульованих завдань.

Індивідуальне заняття - форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Рольові ігри (інсценізація) – форма активізації здобувачів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації, семестрові та екзаменаційні).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: **індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;**

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – **репродуктивні та продуктивні** (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота здобувача з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

8. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторно-практичних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на лабораторно-практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: *усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.*

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/ семестровий контроль проводиться у формі екзамену у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

На іспит з іноземної мови виносяться чотири завдання (читання та письмовий переклад зі словником наукової статті з фаху; письмове анотування англійською мовою української фахової статті; тест з граматики, лексики, читання; та співбесіда англійською мовою з питань наукового дослідження здобувача).

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота																				Підсумковий екзамен	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20			
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40	100

Теми змістового модуля 1 – T1-T5. Теми змістового модуля 2 – T6-T10.

Теми змістового модуля 3 – T11-T15. Теми змістового модуля – T16-T20.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
66-74	D		
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Англійська мова: програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах II – IV рівнів акредитації / [Безпаленко А.М., Олійник А.Д., Хоменко Л.О., Сиротін О.С.]. – К.: Аграрна освіта, 2004. – 16 с.
2. Герман Л.В., Шастало В.О. Англійська мова: практикум для здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти/ Л.В. Герман, В.О. Шастало/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2019. – 157 с.
4. Програма курсу для підготовки аспірантів і здобувачів наукового ступеня кандидата наук до кандидатського іспиту з іноземної мови. – Київ: МОН, 1993. – 12с.
5. English for Specific Purposes (ESP). National Curriculum for Universities: Програма з англійської мови для професійного спілкування. /Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок та ін. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.
6. Аудіо / відеотека кафедри.
7. Мультимедійні програми.

11.Рекомендована література

Основна

1. Герман Л.В. Англійська мова: посібник для студентів факультету захисту рослин/ Л.В.Герман, І.В.Шульга, Є.Г. Макарська/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2010. – 245 с.
2. Герман Л.В., Шульга І.В., Макарська Є.Г. Ділова англійська мова: практикум / Л.В. Герман, І.В. Шульга, Є.Г. Макарська – Харків: ХНАУ, 2018. – 52 с.
3. Бондар Т.І. Англійська мова для аспірантів та наукових співробітників: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т.І. Бондар, З.Ф. Кириченко та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
4. Чорна В.Л. Ділова англійська мова: посібник для студентів-магістрантів агрономічного факультету/ В.Л.Чорна, О.В.Логінова/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2015. – 78с.
5. Герман Л.В. Ділова англійська мова: посібник для студентів магістрантів агрономічного факультету/ Л.В.Герман, В.О.Турченко/ Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2014. – 145с.
6. Жук Л.Я. Academic and professional Communication/ Л.Я.Жук, Є.С. Смелянова, О.Л. Ільєнко/ . – Х.: Міськдрук, 2011. – 268с.
8. Khachaturova M.F. English for Business Contacts / М.Ф. Хачатурова. – К.: издательство «Аконит», 1997. – 265 с.

7. Raven P. Understanding biology/P.Raven,G.Johnson/. – USA: Times Mirror, 1996.- P.165-304.

Додаткова

1. Кокшарова Н.Ф. Лекции по стилистике (английский язык): учебное пособие / Н.Ф. Кокшарова: Томский политехнический университет. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2011. – 104 с.
2. Крисенко С.М. Новітній англо-український, українсько-англійський словник / С.М. Крисенко. – Харків: Промінь. – 2010. – 259 с.
3. Текстотека кафедри.

12.Інформаційні ресурси

1. World journal of agricultural research [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sciencpub.com/journal/WJAR>
2. Sustainable agriculture research [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/sar>
3. Outlook on agriculture [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ingentaconnect.com/content/ip/ooa>
4. Wheat Pests and Diseases [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.google.com.tw/wheat/Pests and diseases](http://www.google.com.tw/wheat/Pests%20and%20diseases)
5. The World Book Encyclopedia of Science. – Vol. 5. – Chicago: Tenzer Company. 1992. – P.1010 – 1020.
6. Bacterial Plant pathologies and symptomology: [Режим доступу] [http://www.sanjuan.wsn.edu/ .../ documents/ Bacterial/Plant/Pathogens 001.pdf](http://www.sanjuan.wsn.edu/.../documents/Bacterial/Plant/Pathogens%20001.pdf).